

Саха народнай суруйааччыта
Василий Семенович
Яковлев -Далан

» Саха литературатыгар прозаик, публицист, САССР П.А.Ойуунускай аатынан Государственной бириэмийэтин лауреата, педагогической наука кандидата, СР. Духуобунаска Академиятын академига, Норуоттар доьордоьуулар уордьан кавалера Василий Семенович Яковлев-Далан 1928 муус устар 1 кунугэр Чурапчы улууьун Кытаанах нэһилиэгэр Яковлевтар дьинэ кэргэниэригэр төрөөбүтэ.

В. С. Яковлев төрдө

Ийэтэ **Варвара Ивановна**, абата
Семен Иннокентьевич уонна бииргэ
тереэбүттэрэ

➤ **1928с** муус устар 1 кунугэр
Боотурускай удууун (билигин
Чурапчы) Кытаанах нэилиизээр
тереэбүтэ.

➤ Ийэлээх (1905с) абата (1900с)
эмиз Боотурускай удууугар
тереэбүт – уескээбит дьон.

➤ Далан терде ууьа **Элэй**
Боотуртан сабаламмыт эбит.

➤ Ийэтинэн Амма
Бушковтарыттан теруттээбэ
биллэр.

➤ Бииргэ тереэбүт 14 оьоттон 4
эрэ оьо тыыннаах ордубута.

Үөрэххэ талаһы

Дьокуускайдаабы
педагогическай институт
историческай факультетын 4
курсун студена. Кулун тутар,
1951с.

➤ **1936с** Кытаанах
оскуолатыгар **1 кылааска**
уэрэнэ киирбитэ;

➤ Оскуолаба 7 биэрэстэлээх
сиртэн сылдыара;

➤ **1948с** Чурапчы
педагогическай училищетын
бутэрбитэ;

➤ **1948с** Дьокуускайдаабы
пединститут историческай
факультетыгар уэрэнэ
киирбитэ;

➤ Студенныыр сылларыгар
Г.П.Башарин салайар
куруууогар дьарыктаммыта.

В.С.Яковлев олоҗор репрессия ыар тыына

**Дьокуускайдаабы педагогической
институт историяба куруьуогун
истээччилэрэ. Ыам ыйын 30 кунэ, 1951 с.**

«Башарин дьыалата» диэн ааттаах саха норуотун омугумсуйууга буруйдуур улахан алдьатыылаах дьыалаба балыйыллан, **1952 сыллаахха муус устар 10 кунугэр** институт 4 курсугар уерэнэ сылдьан хаайыллыбыта. Кинини кытта бииргэ уерэнэр доboro *Миша Иванов (Багдарыын Сулбэ)*, эдэр суруйааччы *Афанасий Федоров* бааллара. Далан бу кэминээби олобун «*Дьылтам миэнэ*» диэн *эссе-романыгар* суруйбута.

Василий Семенович соботох таптала, кэргэнэ, оболорун ийэтэ **Яна Викторовна Алехина**. Яна Викторовна омугунан нуучча, Иркутскайга тереебут. Ол эрэн Чурапчыга улааппыт, уерэммит, олорбут. Идэтинэн математика учуутала. Кинилэр Чурапчытаабы педучилищеба уерэнэр сылларыттан добордоспуттар эрээри, кыыс дьоно «хаайыылаах» кыбиэхэ кэргэн биэрбэтэхтэр. Онон **1962с** биирдэ холбоспуттар уонна **1968с** сокуонунан саахсаламмыттар.

Дьийэ кэргэнэ

ОБОЛОРУН, СИЭННЭРИН КЫТТА
1994 с.

КЫЫҔА ОЛҔА ДЬИЭ КЭРГЭНИНЭЭН,
АВСТРАЛИЯ, 1995 с.

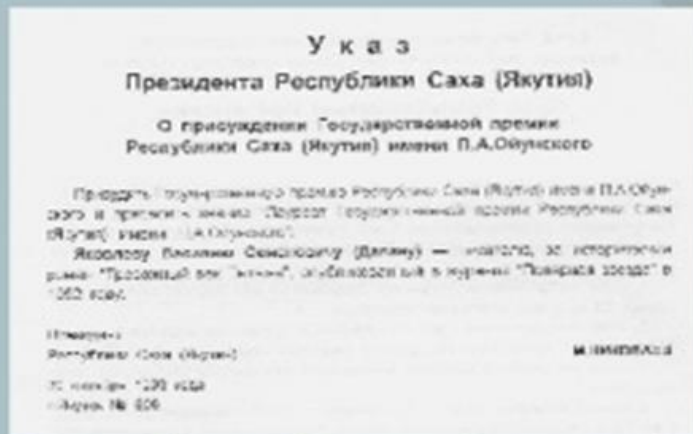
УОЛА СЭМЭН, КЭРГЭНЭ
НАТАЛЬЯЛЫН

Далан үлэ үөһүгэр

I.

Далан «*Тыгын Дархан*» романынан
1993с Ойуунускай аатынан
государственной бириэмийэни ылбыта.

1954 сыллаахха хаайыыттан тахсан баран, Дьокуускайга баар Учууталлар билиилэрин үрдэтэр республиканскай институтка оҕолорго кылаас таһынан билиини- көрүүнү биэриини инструкторынан үлэлээбитэ.

1955 сыллаахха саас үөрэбин ситэрэн, пединститутка госэкзаменнарын туттарбыта. Идэтинэн Усуйаана, Нам, Чурапчы улуустарыгар учууталлаабыта.

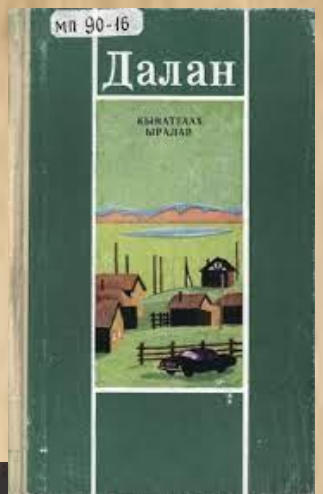
1977 с. «Хотугу сулус» сурунаал редакциятыгар проза салаатын сэбиэдиссэинэн үлэбэ кирибитэ.

1979 с. ССРС суруйааччыларын Сойууһун чилиэнэ.

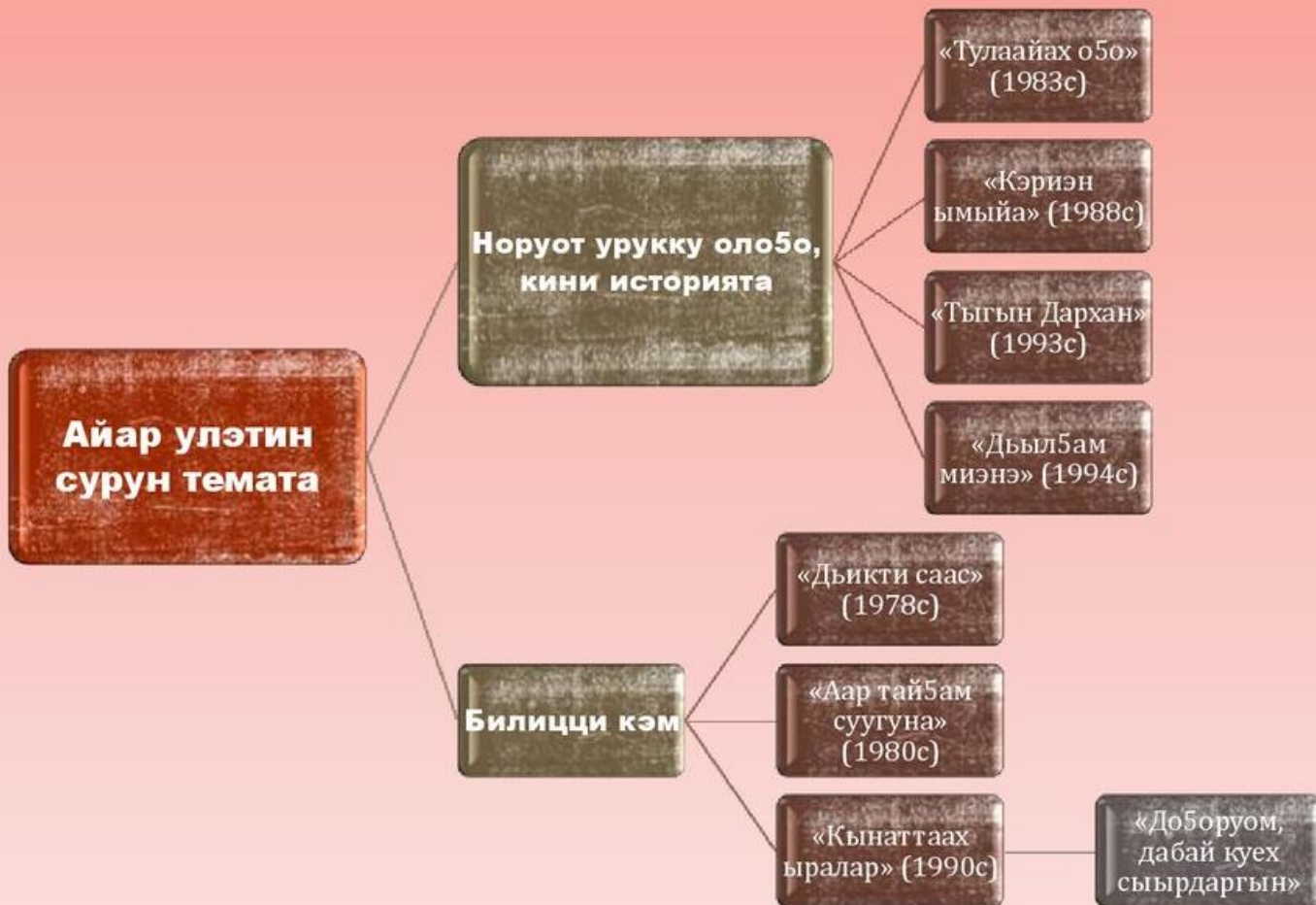
1981 с. педагогической наука кандидата буолбута.

1992 с. «Чолбон» сурунаал кылаабынай редакторынан талыллан олобун тигэх күннэригэр диэри үлэлээбитэ.

1996 сыллаахха сэтинньи 27 күнүгэр өлбүтэ. Дьокуускайга көмүллүбүтэ.

Далан айар үлэтэ

Суруйааччылардыын

**С.П.Данилов,
Амма Аччыгыйа,
М.А. Черосов, Далан. 1977с.**

**Литературнай критик
Е.П. Шестаков –Эрчимэн,
Суорун Омоллоон
Чөркөөхтөөбү музейга, 1983с.**

**Хаҥастан уна: Сэмэн Тумат,
Т.Л. Тарасов, Тумарча уонна
С.С. Сивцев. 1994с.**

**Далан Иркутскай
суруйааччыларыныын
А.С. Гурулевтыын уонна
В.Г.Распутинныын**

**Чурапчы орто оскулатын 1971 сыллаах выпускниктара
учууталларын кытта.**

**Поэт Феоктист
Софроновтыын, 1975 с.**

**В. С. Яковлева-Далан
айымньыларын тылбаастаабыт Аита
Шапошникова.**